

Byhaven og
kompost

Byhaven

Her kan beboere dyrke pryd- eller nytteplanter efter eget valg med brug af den kompost, som de selv har været med til at lave. Et sted hvor mange kulturer har mulighed for at mødes i en hyggelig stund.

Ved dyrkning af næringskrævende køkkenurter som kål er det vigtigt at få lavet en jordbundsanalyse, for eventuelle mangler.

På græsplænen kan der spredes et lag sigtet kompost på max. 0,8 cm i start og slutningen af vækstsæsonen. Efter 1 – 1½ måned er komposten omsat.

Ren kompost kan smitte af, hvis man sætter sig på plænen inden komposten er omsat. Afsmittningen bliver mindre ved at tilføje op til 75 % sandkassesand.

Organisering

- Sæt plads af til bedene
- Find ”leje”-niveau / -pris.
(få godkendelse af gårdlaug / boligbestyrelse)
- Start bedene med fælles arbejdsdag og fest
(lav invitation til beboerne om at deltage)
- Køb planter / frø.
- Sørg for redskaber – vandkander, river, spader, grebe, planteskeer osv.
- I byen er luftforureningen nu så lav, at det er i orden at spise ”byplanter“. Det er dog en god ide at skylle planter inden de spises.

Affaldsgruppen
Københavns Miljø- og EnergiKontor
Blegdamsvej 4 B - 2200 København N
35 37 36 36 www.rentskrald.dk

Kompost er god gødning

Generelt kan komposten lægges ud i et 0,5 – 0,8 cm tykt lag hvert år. Det svarer til 5 – 8 liter pr. m². Evt. kan man lægge et tykkere lag ud med længere mellemrum, f. eks. 1,5 – 2,4 cm hvert tredje år.

Der må aldrig sås eller plantes direkte i ublandet kompost, da den er for næringsrig. Anvendelse af tørvestrøelse til jordforbedring er overflødig, når der regelmæssigt tilføres kompost. Kompost er det bedste jordforbedringsmiddel overhovedet til lerjord.

I forbindelse med såning skal komposten først indarbejdes i jorden.

Ved plantning kan komposten udlægges oven på jorden efter plantning.

På stiv lerjord er det en fordel at indarbejde komposten i jorden inden plantning. Kompost eller blandinger med kompost kan indarbejdes i det øverst lag, med en kultivator.

Anvendelse af kompost erstatter fosfor- og kaliumgødning samt kalkning, men kun delvis kvælstofbehovet, når jordens næringstilstand i øvrigt er i orden.

Til supplement af komposten kan man tilføje kvælstof i form af kalksalpeter eller kalkkammonsalpeter, f.eks. 20 g pr. m².

Alternativt kan man nedfræse kvælstofbindende plantearter, f.eks. jordkløver eller vintervikke (Kan sås som efterafgrøde i september).

Hvis du har tilført 1,5 cm kompost eller mere, er det dog kun meget næringskrævende/hurtigtvoksende planter, som kræver ekstra kvælstof samme år.

Få evt. lavet en jordbundsanalyse.

Besøg: www.rentskrald.dk/affaldstyper/kompost/anvendelse.htm.

Køkkenhave og sommerblomster:

0,5 cm kompost indarbejdes i jorden inden såning/udplantning eller udlægges på jorden efter udplantning. Suppler med kvælstofgødning.

Gamle staudebede:

Læg et 1,5 cm lag kompost på jorden omkring planterne.

Plantning af stauder og små buske:

1,5 cm kompost indarbejdes i jorden inden plantning eller udlægges på jorden efter plantning.

Plantning af større buske og træer:

Jorden fra plantehullet blandes evt. med kompost (1 del kompost til 9 dele jord). Ingen ublandet kompost i bunden af hullet. Efter plantning lægges et 2 cm lag kompost på jorden omkring planten; efterlad bar jord helt inde omkring stammen.

Potte/stue-planter:

Skal komposten bruges som del af en jordblanding til kummer eller pletter må der højst være en fjerdedel kompost i blandingen og resten sand eller tørvestrøelse.

Jordblanding til omplantning: 1 del kompost til 4 dele tørvestrøelse eller sand / sandmuld.

Jordblanding til såning: 1 del kompost blandes med 6 dele tørvestrøelse inden. NB! Anvend ugødet tørvestrøelse.